

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Staatssecretaris Openbaar Vervoer en Milieu
De heer Chr.A. Jansen
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 11 februari 2025

betreft Vragen n.a.v. het tussentijds toetsingsadvies van de Commissie mer over het milieueffectrapport voor de wijziging van de Kernenergiewet

ons kenmerk 175964.02U

Geachte heer Jansen,

De vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat / Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening heeft kennisgenomen van uw brief van 18 december 2024¹, waarin u de Kamer, mede namens de minister van Klimaat en Groene Groei, informeerde over het tussentijds toetsingsadvies van de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: Commissie mer) 'Levensduurverlenging kerncentrale Borssele' van 25 oktober 2024 over het milieueffectrapport voor de wijziging van de Kernenergiewet. De leden van de fractie van de **BBB** hebben naar aanleiding van deze brief nog een aantal vragen. De leden van de fractie van de **ChristenUnie** wensen de regering naar aanleiding hiervan ook een aantal vragen voor te leggen. De leden van de fractie van de **PvdD** hebben eveneens een aantal vragen aan de regering te stellen. De leden van de fractie van de SP sluiten zich bij de door de leden van de fractie van de PvdD gestelde vragen aan.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de BBB

De leden van de fractie van de **BBB** hebben de volgende vragen voor de regering.

1. Kan de regering aangeven op welke wijze deze mogelijke wetswijziging zich verhoudt tot eventueel nog te bouwen kerncentrales en toekomstige ambities in dit kader?
2. Wat gaat de regering doen om voor de kerncentrale Borssele levensduurverlenging te realiseren?
3. Kan de ontmanteling van de kerncentrale Borssele worden uitgesteld totdat er nieuwe opties zijn?
4. De leden van de fractie van de BBB merken op dat, om de toekomstige stroomvoorziening op peil te houden en de kostprijs voor energie op een betaalbaar niveau te brengen, er meer kerncentrales gebouwd moeten worden. Deze leden wijzen in dit kader onder andere naar Frankrijk. Welke extra inspanningen gaat de regering leveren om dit mogelijk te maken?

¹ Kamerstukken I 2024/25, 32 645, O.

datum 11 februari 2025

ons kenmerk 175964.02U

blad 2

5. Op welke wijze verhouden de kosten van levensduurverlenging van de kerncentrale Borssele zich tot de bouw van nieuwe kerncentrales of investeringen in hernieuwbare energie zoals wind en zon?
6. Welke garanties zijn er dat verlenging van de levensduur van de kerncentrale Borssele daadwerkelijk leidt tot lagere energiekosten voor consumenten en bedrijven?
7. Zijn er publieke subsidies of financiële bijdragen nodig om de kerncentrale na het jaar 2033 open te houden? Zo ja, hoeveel en waarom?
8. Hoe hoog zijn de geschatte kosten van de technische aanpassingen die nodig zijn om de kerncentrale Borssele langer veilig te laten functioneren en hoe worden deze gefinancierd?
9. Welke rol speelt kernenergie in het betaalbaar houden van de Nederlandse energiemix ten opzichte van andere energiebronnen?
10. Op welke wijze wordt voorkomen dat de kosten voor de ontmanteling van de kerncentrale Borssele en de opslag van kernafval in de toekomst alsnog bij de belastingbetaler terechtkomen?
11. Wat zijn de gevolgen van de voorgenomen wetswijziging en levensduurverlenging van de kerncentrale Borssele voor de energieprijzen in Nederland op de korte en lange termijn?
12. Hoe verhoudt de prijs per opgewekte megawattuur (MWh) bij een levensduurverlenging van de kerncentrale Borssele zich tot de prijs per MWh van nieuwe zonne- en windenergie inclusief opslag?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de ChristenUnie

De leden van de fractie van de **ChristenUnie** merken op dat de Commissie mer oordeelt dat er op het gebied van nucleaire veiligheid, calamiteiten en rampenscenario's gebruik is gemaakt van gedateerde informatie.² Kan de regering aangeven of deze informatie al bekend was op het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat? Op welke wijze wordt ervoor gezorgd dat er bij de aanvullende milieueffectrapportage wel over de juiste informatie wordt beschikt?

De leden van de fractie van de ChristenUnie wijzen er verder op dat de Commissie mer tegen deze achtergrond heeft opgemerkt op dat een verkeerd beeld uitgaat van de uitspraak in de samenvatting van het MER op pagina 9 van het tussentijds toetsingsadvies; "(...) *Op basis van de resultaten van MER Fase 1 kan geconcludeerd worden dat er op voorhand geen directe belemmeringen zijn voor de beoogde wetswijziging*'. *Het is nodig dit ook met het nog ontbrekende milieuonderzoek te onderbouwen.*"³ Deelt de regering de opmerking van de Commissie mer in dezen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdD

De leden van de fractie van de **PvdD** wijzen erop dat de regering in de aan de orde zijnde brief met betrekking tot het vervolg aangeeft dat middels een reactienota zal worden aangegeven op welke wijze de adviezen van de Commissie mer door de minister van Klimaat en Groene Groei opgevolgd worden.⁴

² Kamerstukken I 2024/25, 32 645, O, bijlage, p. 2.

³ Kamerstukken I 2024/25, 32 645, O, bijlage, p. 7.

⁴ Kamerstukken I 2024/25, 32 645, O, p. 1.

datum 11 februari 2025

ons kenmerk 175964.02U

blad 3

1. De leden van de fractie van de PvdD gaan ervan uit dat de regering alle adviezen van de Commissie mer overneemt. Is deze aanname juist? Zo nee, waarom niet en kan de regering dan aangeven welke adviezen niet of slechts deels zullen worden overgenomen?
2. Deze leden verzoeken de regering om puntsgewijs in te gaan op de door de Commissie mer gegeven adviezen, inclusief de meer gedetailleerde adviezen per onderwerp. Deze leden zijn in het bijzonder benieuwd naar de reactie van de regering op de adviezen van de Commissie mer inzake a) 'Nucleaire veiligheid en calamiteiten en rampenscenario's', en b) 'Nucleair afval'. Volgens de Commissie mer schiet de milieueffectrapportage op het gebied nucleaire veiligheid tekort.⁵ De leden van de fractie van de PvdD zien de reactie van de regering op de door de Commissie mer gegeven adviezen graag tegemoet.

De leden van de fractie van de PvdD constateren dat de milieueffectrapportage de besluitvorming over het eventueel langer openhouden van de kerncentrale Borssele positioneert in het bredere perspectief van de wensen van de regering voor additionele kerncentrales en de vraag rondom de noodzaak van kernenergie. Met andere woorden: de plaats van kernenergie in de nationale energiemix.

3. Op welke wijze bewerkstelligt de regering de besluitvorming in de Tweede Kamer en deze Kamer vanuit deze bredere perspectieven, te weten meer kerncentrales en de vraag rondom de noodzaak van kernenergie? Met andere woorden: op welke wijze kunnen de Tweede Kamer en deze Kamer besluiten over het toekomstige energiesysteem in Nederland in samenhang nemen?
4. Wat is de planning voor het besluitvormingstraject? Wanneer verwacht de regering de verschillende onderzoeken en wanneer voorziet de regering besluitvorming over verschillende wetsvoorstellen in het kader van het toekomstig energiesysteem enzovoorts?
5. Hoe verhouden de verschillende aspecten van de verschillende soorten energiebronnen zich tot elkaar. Dit onder meer in termen van a) milieueffecten – klimaat, biodiversiteit, vervuiling enzovoorts – zowel in Nederland als in de productieketen, b) kosten voor de rijksoverheid – en andere overheidsinstanties – voor bouw, beheer, onderhoud, risicobeheer en ontmanteling, c) hernieuwbaarheid, d) afval, en e) geopolitieke overwegingen?
6. Op welke wijze zou een toekomstig Nederlands energiesysteem zonder kernenergie en zonder boren naar gas of olie in Nederland en in Nederlandse wateren eruit kunnen zien? Hoe zou de energiemix eruit zien? Welke consequenties heeft dit voor andere opgaven, zoals energiebesparing?

De Afdeling advisering van de Raad van State heeft de regering geadviseerd om een sociaaleconomische structuuranalyse te maken om zodoende keuzes op het gebied van industriepolitiek en ruimtelijke ordening – de vraag wat voor soort economie we willen ontwikkelen – zorgvuldiger en

⁵ Kamerstukken I 2024/25, 32 645, O, bijlage, p. 14.

datum 11 februari 2025

ons kenmerk 175964.02U

blad 4

meer integraal te kunnen maken.⁶ De leden van de fractie van de PvdD vinden dit een zinvol advies, ook voor de keuzes over het toekomstige Nederlandse energiesysteem.

7. Is de regering voornemens zo'n analyse te maken? Zo ja, wanneer? Zo nee, waarom niet?

De vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat / Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening ziet met belangstelling uit naar uw reactie en ontvangt deze graag binnen **vier weken** na dagtekening van deze brief.

Hoogachtend,

drs. E. Kemperman MBA

Voorzitter van de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat / Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

⁶ Kamerstukken II 2024/25, 36 600 nr. 4, p. 4.